ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2025/144
Karar Sayısı : 2026/164
Karar Tarihi : 16/7/2026

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURANLAR: 1. Erzurum Bölge İdare Mahkemesi 3. İdari Dava Dairesi (E.2025/144)

2. Mardin 3. İdare Mahkemesi (E.2026/44)

3. Danıştay Dördüncü Dairesi (E.2026/56)

İTİRAZLARIN KONUSU: 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 128. maddesinin Anayasa'nın 2., 7., 11., 13., 23., 35., 38., 48. ve 123. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek iptaline karar verilmesi talepleridir.

OLAY: Konutun ve işyerinin belirli sürelerle kapatılarak mühür altına alınmasına ilişkin işlemlerin iptalleri talebiyle açılan davalarda itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkemeler, iptali için başvurmuştur.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKMÜ

Kanun'un itiraz konusu 128. maddesi şöyledir:

"*Madde 128 – Sıhhat ve İçtimai Muavenet ve Dahiliye Vekaletleri müştereken bir yönetmelik neşrederek umumi kadınlar ve evlerin tabi olacakları hükümler ve bu fuhuş yüzünden intişar eden hastalıkların ve bilhassa zührevi hastalıkların sirayetine mani olacak tedbirleri tesbit ve yine müştereken tatbik ederler. Umumi kadınlarla umumi evler ve bunlara benzer mahaller bu yönetmelikte tarif ve tahdit olunacaktır.*"

II. İLK İNCELEME

A. E.2025/144 Sayılı Başvuru Yönünden

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Kadir ÖZKAYA, Hasan Tahsin GÖKCAN, Basri BAĞCI, Engin YILDIRIM, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, İrfan FİDAN, Muhterem İNCE, Yılmaz AKÇİL, Ömer ÇINAR ve Metin KIRATLI'nın katılımlarıyla 10/7/2025 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

B. E.2026/44 Sayılı Başvuru Yönünden

2. Anılan İçtüzük hükümleri uyarınca Basri BAĞCI, Engin YILDIRIM, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE, Yılmaz AKÇİL, Ömer ÇINAR ve Metin KIRATLI'nın katılımlarıyla 26/2/2026 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

C. E.2026/56 Sayılı Başvuru Yönünden

3. İçtüzük hükümleri uyarınca Kadir ÖZKAYA, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN, Engin YILDIRIM, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE, Yılmaz AKÇİL, Ömer ÇINAR ve Metin KIRATLI'nın katılımlarıyla 26/3/2026 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. BİRLEŞTİRME KARARLARI

A. E.2026/44 Sayılı Başvuru Yönünden

4. 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 128. maddesinin iptaline karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusuna ilişkin E.2026/44 sayılı davanın, aralarındaki hukuki irtibat nedeniyle E.2025/144 sayılı dava ile BİRLEŞTİRİLMESİNE, esasının kapatılmasına, esas incelemenin E.2025/144 sayılı dosya üzerinden yürütülmesine 26/2/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

B. E.2026/56 Sayılı Başvuru Yönünden

5. 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 128. maddesinin iptaline karar verilmesi talebiyle yapılan itiraz başvurusuna ilişkin E.2026/56 sayılı davanın, aralarındaki hukuki irtibat nedeniyle E.2025/144 sayılı dava ile BİRLEŞTİRİLMESİNE, esasının kapatılmasına, esas incelemenin E.2025/144 sayılı dosya üzerinden yürütülmesine 26/3/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

IV. ESASIN İNCELENMESİ

6. Başvuru kararları ve ekleri, Raportör Emre DURSUN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu kanun hükmü, dayanılan ve ilgili görülen Anayasa kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Genel Açıklama

7. Fuhuş, içinde bulunulan toplumun kurallarına uymayan biçimde bir veya birden fazla kişiyle maddi menfaat karşılığında cinsel ilişkiye girilmesi olarak tanımlanmaktadır. Fuhuş çok boyutlu bir olgu olup günümüzde pek çok insan hakları hukuku belgesinde *modern anlamda kölelik* olarak kabul edilen insan ticaretinin de önemli bir parçasını teşkil etmektedir. (*Cem Burak Karataş* [GK], B. No: 2014/19152, 18/10/2017, § 61).

8. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinin (AKPM) 4/10/2007 tarihli ve 1579 sayılı "*Fuhuş-Hangi Yaklaşım Kabul Edilmeli?*" başlıklı kararında öncelikle insan ticaretinin ve kişilere zorla fuhuş yaptırmanın *modern anlamda kölelik* olarak kabul edildiği ve insan haklarının en ağır şekilde ihlali sayıldığı belirtilmiştir.

9. Anılan kararda yetişkin bireylerin isteğe dayalı olarak gerçekleştirdikleri *fuhuş* kavramına da yer verilmiştir. Bu kavram yetişkin, reşit kişilerin kendi tercihleriyle geçimlerini sağlamak için bir araç olarak fuhuş yapmaları olarak tanımlanmış; bu bağlamda öncelikle Avrupa Konseyinin dayandığı temel değerlerin insan hakları ve insan onuruna saygı olduğu hatırlatılmış, fuhuş sorununun da bu çerçevede ele alınması gerektiği belirtilmiştir.

10. Ayrıca kararda kişilerin çocukluk döneminde taciz, ihmal ve kötü muameleye maruz kalma, özgüven düşüklüğü veya zihinsel sağlık sorunları, uyuşturucu bağımlılığı gibi sebeplerle zihinsel/duygusal yönden savunmasız durumda olmaları, yoksulluk, savaş, göç, siyasi ve ekonomik istikrarsızlık, eğitim ve istihdam sorunları, cinsiyet ayrımcılığı, fırsat eşitsizliği gibi yapısal sorunların fuhşun oldukça artmasına neden olduğu belirtilmiş; hiç kimsenin bu gibi sebepler yüzünden kendini fuhşa mecbur hissetmemesinin önemi vurgulanmıştır.

11. AKPM'nin söz konusu kararında isteğe dayalı fuhuşla mücadele konusunda çeşitli önerilerde bulunulmuştur. Bu kapsamda fuhşun suç olması ve fuhuş yapanların cezalandırılmasından kaçınılarak fuhşu bırakmak isteyenlere yardım edici önlemlerin alınması, kişilerin kendilerini fuhşa mecbur hissetmelerine neden olan yapısal ve diğer sorunların ele alınması, polis ve kamu makamlarının fuhuş yapanlar üzerindeki güçlerini kötüye kullanmalarının önüne geçilmesi için meslek içi eğitim programları gibi tedbirlerin alınması önerilmiştir.

12. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihadında fuhşa zorlamanın insanlık dışı ve aşağılayıcı muamele oluşturduğu belirtilmiştir (*V.T/Fransa,* B. No: 37194/02, 11/9/2007, § 25). AİHM anılan kararda, fuhşu bırakmak ve sigortalı olmak isteyen başvurucunun Sosyal Sigorta Kurumunun kendisini prim ödemeye mecbur bırakması nedeniyle fuhuş yapmaya zorlandığını ileri sürerek Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 3. ve 4. maddelerinin ihlal edildiği yönündeki iddialarıyla ilgili olarak sınırlı inceleme yapmış ve fuhşun hukuki niteliği konusunda üye ülkeler arasında görüş birliğinin bulunmadığını ifade etmiştir (*V.T./Fransa,* § 24).

13. AİHM ayrıca, birçok defa, fuhuş ve insan ticareti ağlarıyla mücadele etmenin öneminin ve AİHS'e taraf devletlerin mağdurları koruma yükümlülüğünün altını çizmiştir (*Rantsev/Kıbrıs ve Rusya,* B. No: 25965/04, §§ 283-288, *S.M./Hırvatistan* [BD], B. No: 60561/14, § 306).

14. Türkiye, 1956 yılında Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen Köleliğin, Köle Ticaretinin ve Köleliğe Benzer Kurumların ve Uygulamaların Kaldırılması Hakkında Ek Sözleşme'yi 1957 yılında imzalamış; 6/1/1964 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 361 sayılı Kanun'la bu Sözleşme'nin onaylanmasını uygun bulmuştur.

15. Bunun yanı sıra Birleşmiş Milletler Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Protokol imzalanmış ve 30/1/2003 tarihli ve 4804 sayılı Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine,

Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun ile bu protokolün onaylanması uygun görülmüştür. Protokolün 3. maddesinde *insan ticaretinin*, kuvvet kullanarak veya kuvvet kullanma tehdidiyle veya diğer bir biçimde zorlama, kaçırma, hile, aldatma, nüfuzu kötüye kullanma kişinin çaresizliğinden yararlanma veya başkası üzerinde denetim yetkisi olan kişilerin rızasını kazanmak için o kişiye veya başkalarına kazanç veya çıkar sağlama yoluyla kişilerin istismar amaçlı temini, bir yerden bir yere taşınması, devredilmesi, barındırılması veya teslim alınması olduğu belirtilmiş; *istismar* kavramı ise, asgari olarak başkalarının fuhşunun istismar edilmesi veya cinsel istismarın başka biçimleri, zorla çalıştırma veya hizmet ettirme, esaret veya esaret benzeri uygulamalar, kulluk veya organların alınması şeklinde tanımlanmıştır.

16. Söz konusu protokole uygun olarak 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 80. maddesinde insan ticareti tanımlanmış ve suç olarak düzenlenmiştir. Anılan maddede 6/12/2006 tarihinde yapılan değişiklikle insan ticareti suçunun seçimlik hareketleri arasına *fuhuş yaptırmak* da eklenmiştir.

17. Yürürlükte olan Türk hukukunda yetişkin kişilerin kendi rızasıyla fuhuş yapması suç olarak kabul edilmemiştir. Ancak insan ticareti ve kişilere zorla fuhuş yaptırılması, çocukların ve yetişkinlerin fuhşa teşvik edilmesi, fuhuş için aracılık edilmesi veya yer temin edilmesi suç olarak düzenlenmiştir.

18. Bunun yanı sıra 1593 sayılı Kanun'un itiraz konusu 128. maddesinde, yayımlanacak bir yönetmelikle umumi kadınlar ve umumi evlerin tabi olacakları hükümler ve fuhuş yüzünden yayılan hastalıkların, özellikle zührevi hastalıkların yayılmasına engel olacak önlemlere ilişkin düzenlemeler yapılması öngörülmüştür.

19. Anılan hüküm doğrultusunda ilk olarak 12/11/1933 tarihinde yürürlüğe giren Fuhuş Yüzünden Bulaşan Hastalıklarla Mücadele Nizamnamesi kabul edilmiş daha sonra anılan Nizamname 19/4/1961 tarihinde yayımlanan Genel Kadınlar ve Genelevlerin Tabi Olacakları Hükümler ve Fuhuş Yüzünden Bulaşan Zührevi Hastalıklarla Mücadele Tüzüğü (Tüzük) ile yürürlükten kaldırılmıştır. Söz konusu Tüzük'e göre genel kadın; başkalarının cinsî zevkini menfaat karşılığı tatmin etmeyi sanat edinen ve bunun için değişik erkeklerle münasebette bulunan kadınlara denir. Bir kadının genel kadın olarak tesciline karar verilebilmesi için fuhşu sanat hâline getirmesi, yirmi bir yaşını bitirmesi, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olması, evli olmaması gibi koşullar aranmaktadır. Genel kadın olarak tescil edilen kadınlar haftada iki kez muayene olmak koşulu ile komisyon tarafından ruhsatlandırılmış genelevlerde çalışmak zorundadır. Yirmi bir yaşından küçük, on sekiz yaşından büyük olan ve komisyon tarafından kaydı uygun görülmeyen kadınlar *sağlık tedbiri uygulanacak kadın* kapsamında değerlendirilir ve Tüzük'ün 23. maddesi uyarınca kayıt altına alınır.

20. Tüzük'e göre fuhuşla ilgili idari işleri, illerde valilikler tarafından oluşturulan fuhuşla mücadele komisyonu yürütür. Komisyonun amacı fuhşu denetlemek, fuhuş nedeniyle bulaşan zührevi hastalıkların yayılmasını ve bu yüzden kamu düzeninin bozulmasını önlemektir.

B. İtirazların Gerekçeleri

21. Başvuru kararlarında özetle; itiraz konusu kuralla umumi kadınlar ve evlerin hangi hükümlere tabi olacakları, hastalıkların yayılmaması için alınacak tedbirlerin neler olduğu, umumi kadınlar, umumi evler ve bunlara benzer mahallerin kapsamı ve nasıl tahdit olunacağına ilişkin herhangi bir çerçevenin belirlenmeyerek tüm hususların yönetmelikle düzenlenmesinin öngörüldüğü, kuralla idareye sınırları belirli olmayacak şekilde düzenleme yetkisinin tanındığı belirtilerek kuralın Anayasa'nın 2., 7., 11., 13., 23., 35., 38., 48. ve 123. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

C. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu

1. Kanun'un 128. Maddesinin Birinci Fıkrasının Birinci Cümlesinin İncelenmesi

22. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesi uyarınca kural, ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 5. ve 17. maddeleri yönünden incelenmiştir.

23. Toplumun genel sağlığını korumaya yönelik hükümler içeren 1593 sayılı Kanun'un itiraz konusu "*Umumi kadınlar hakkında ahkam*" başlıklı 128. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde Sağlık Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığının müştereken bir yönetmelik yayımlayarak umumi kadınlar ve evlerin tabi olacakları hükümler ile bulaşıcı hastalıkların ve bilhassa zührevi hastalıkların bulaşmasını önleyecek tedbirleri tespit ederek birlikte uygulayacakları düzenlenmektedir.

24. Anayasa'nın 17. maddesinde "*Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir*" hükmüne yer verilerek, insan onurunun korunması amacıyla güvence altına alınan kişinin maddi ve manevi varlığın korunması ve geliştirilmesi hakkı devredilmez ve vazgeçilmez niteliktedir (benzer yöndeki değerlendirmeler için bkz. *İbrahim Muhammed Ali* [GK], B. No: 2025/10406, 8/7/2025, § 42; *Cezmi Demir ve diğerleri* [1. B.], B. No: 2013/293, 17/7/2014, § 80; *Ali Rıza Özer ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/3924, 6/1/2015, §§ 72, 74; *K.K.* [GK], B. No: 2020/34532, 29/5/2024, § 26; E.2024/21, K.2025/15, 16/1/2025, § 5; E.2022/110, K.2023/115, 22/6/2023, § 52; E.2019/79, K.2019/76, 19/9/2019, § 12).

25. Öte yandan Anayasa'nın 5. maddesi insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamayı devletin temel amaç ve görevleri arasında saymıştır. Anayasa'nın 17. maddesinde temel haklar olarak güvence altına alınmış olan yaşam hakkı ile maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkının etkili şekilde korunabilmesi yalnızca devletin bu haklara müdahaleden kaçınmasına bağlı değildir. Anayasa'nın anılan maddeleri uyarınca devletin pozitif yükümlülükleri de bulunmaktadır. Bu pozitif yükümlülükler bazı durumlarda söz konusu temel hakların korunması için belirli tedbirlerin alınmasını gerektirmektedir (benzer yönde değerlendirme için bkz. AYM, E.2019/11, K.2019/86, 14/11/2019, § 13).

26. Hukukumuzda devletin gözetimi ve denetimi altında fuhuş yapılabilmesinin tek yasal dayanağının itiraz konusu kural olduğu anlaşılmaktadır.

27. Hâl böyle olunca fuhşun insan onuru ile bağdaşmayan niteliği dikkate alındığında devletin gözetimi ve denetimi altında fuhuş yapılmasına imkân tanıyan kuralın kişilerin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkı ile doğrudan ilgisi bulunduğu, buna göre de Anayasa'nın 5. ve 17. maddeleri kapsamında incelenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

28. Fuhuş, sosyal ve ekonomik boyutları olan, toplum sağlığı ve ahlaki değerleri üzerinde etkileri bulunan, bu nedenle yalnızca bireyleri ilgilendirmeyen çok boyutlu bir olgudur. Günümüzde fuhşun insan onuru ile bağdaşmadığı kabul edilmektedir. Nitekim 25/7/1951 tarihinde yürürlüğe giren Birleşmiş Milletler İnsan Ticaretinin ve İnsanların Fuhuş Yoluyla Sömürülmesinin Yasaklanması Sözleşmesi'nin başlangıç kısmında fuhşun ve fuhuş amacıyla insan ticaretinin insan onuru ve değeriyle bağdaşmadığı, bireyin, ailenin ve toplumun refahını tehlikeye attığı belirtilmiştir. Bu yaklaşım nedeniyle demokratik ülkeler fuhşu meslek edinmiş yetişkinleri cezalandırmaktan vazgeçmekte, bu kişilerin fuhuştan kurtulmaları için onlara gerekli rehabilitasyon, istihdam ve teşvik programları uygulamakta; fuhşa aracılık edenler ile cinsel ilişki satın alan kişileri cezalandırma yoluna gitmektedir (*Cem Burak Karataş*, § 109).

29. Fuhşa zorlamanın insanlık dışı veya onur kırıcı muamele olduğu hususunda bir tereddüt olmamakla birlikte yetişkin bireylerin kendi rızalarıyla fuhuş yapmalarının insan hakları ve hukuku açısından korunabilen bir değere sahip olup olmadığı tartışmalıdır. Kişisel özerklik kavramı içinde görülen kişinin maddi ve manevi bütünlüğü çerçevesinde bedeni üzerinde tasarruf yapma yetkisinin bulunması bu yetkisini sınırsız kullanabileceği anlamına gelmemektedir. Diğer bir ifadeyle kişilerin, bedenleri üzerinde mutlak tasarruf yetkisi sahibi olduklarını kabul etmek, insan hakları açısından ülkeden ülkeye farklılık gösteren, henüz uzlaşma sağlanamamış bir konudur. Bununla birlikte insan hakları bağlamında rıza *insan olma* olgusunun varlığıyla ilgili olup bireyin rızasıyla kendi onuruna aykırı davranışta bulunması *insanlık* bakımından kabul edilemez niteliktedir (*S.K.(B.)* [1. B.], B. No: 2014/18275, 4/7/2018, § 49).

30. Sosyal ve ekonomik koşullar, fiziksel, ruhsal veya cinsel yönden istismara uğrama, insan ticareti amacıyla başkaları tarafından ikna edilme gibi sebeplerle yapılan fuhuşta bireylerin rızalarının özgür olduğundan bahsedilmesi güçtür (*S.K.(B.)*, § 50).

31. Fuhuş, sadece bu kapsamda kalan davranışta bulunan kişileri değil bu olgunun var olduğu toplumdaki diğer bireyleri, sağlık, ahlak ve kişi -özellikle kadın- hakları gibi birden çok yönden ve derinden etkilemektedir. Rızasıyla fuhuş yapan yetişkin bireylerin bir yandan bu rızalarının geçerliliği tartışmalıyken diğer yandan bu şekilde yapılan fiillerin *meslek* sayılması insan haysiyetiyle bağdaşmaz. Fuhşun mesleki faaliyet çerçevesinde değerlendirilmesi insan bedeninin (özellikle kadın bedeninin) ekonomik pazar hâline getirilmesine yol açacaktır ki bu durum insan hakları açısından gerileme niteliğinde sayılmaktadır (*S.K.(B.)*, § 56).

32. Fuhşun yasal bir çerçeveye oturtularak devletin gözetim ve denetimi altında yaptırılması kamu güvenliği ve sağlığının korunması amacına dayansa da bu durum fuhşu insan onuru ile bağdaşır hâle getirmemektedir.

33. Devletin bu konudaki asli görevi bireyleri fuhşa yönelten yapısal nedenleri ortadan kaldıracak etkili sosyal politikaları hayata geçirmek, fuhşa aracılık eden kişi ve örgütlerle etkin şekilde mücadele etmektir.

34. Bu bağlamda bireyin çaresizliğinden veya ekonomik zorluklarından yararlanılarak bedensel bütünlüğünün metalaştırıldığı bir alanı düzenlemek, devletin bireyi koruma işlevini zayıflatarak, insan onurunu ihlal eden bir yapıya dolaylı olarak meşruiyet ve güvence kazandırılması anlamına gelmektedir.

35. Dolayısıyla devletin belirli yararlar gözeterek kişilerin kendi onurlarına aykırı davranışta bulunmasına imkân sağlaması, onların maddi ve manevi varlığını koruma yükümlülüğüne aykırılık oluşturmaktadır.

36. Bu itibarla insan onuru geride bırakılarak devletin gözetim ve denetimi altında fuhuş yapılmasına imkân tanıyan kuralın devlete yüklenen, kişilerin maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkının etkili bir şekilde korunabilmesi yönündeki pozitif yükümlülükle bağdaşmadığı sonucuna varılmıştır.

37. Açıklanan nedenlerle kural, Anayasa'nın 5. ve 17. maddelerine aykırıdır. İptali gerekir.

Kural, Anayasa'nın 5. ve 17. maddelerine aykırı görülerek iptal edildiğinden ayrıca Anayasa'nın 2., 7., 11., 13., 23., 35., 38., 48. ve 123. maddeleri yönünden incelenmemiştir.

2. Kanun'un 128. Maddesinin Birinci Fıkrasının İkinci Cümlesinin İncelenmesi

38. 1593 sayılı Kanun'un 128. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin iptali nedeniyle anılan maddenin ikinci cümlesinin uygulanma imkânı kalmamıştır. Bu nedenle söz konusu cümle 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası kapsamında değerlendirilmiş ve bu cümle yönünden Anayasa'ya uygunluk denetiminin yapılmasına gerek görülmemiştir.

V. İPTALİN DİĞER KURALLARA ETKİSİ

39. 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrasında kanunun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün belirli kurallarının iptali, diğer kurallarının veya tümünün uygulanmaması sonucunu doğuruyorsa bunların da Anayasa Mahkemesince iptaline karar verilebileceği öngörülmektedir.

40. 1593 sayılı Kanun'un 128. maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinin iptali nedeniyle uygulanma imkânı kalmayan anılan maddenin ikinci cümlesinin 6216 sayılı Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince iptali gerekir.

VI. HÜKÜM

24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu'nun 128. maddesinin birinci fıkrasının;

A. Birinci cümlesinin Anayasa'ya aykırı olduğuna ve İPTALİNE,

B. İkinci cümlesinin 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 43. maddesinin (4) numaralı fıkrası gereğince İPTALİNE,

16/7/2026 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Kadir ÖZKAYA	Başkanvekili Basri BAĞCI	Başkanvekili İrfan FİDAN
Üye Rıdvan GÜLEÇ	Üye Recai AKYEL	Üye Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Üye Yıldız SEFERİNOĞLU	Üye Selahaddin MENTEŞ	Üye Kenan YAŞAR
Üye Muhterem İNCE	Üye Yılmaz AKÇİL	Üye Ömer ÇINAR
Üye Metin KIRATLI		Üye Şaban KAZDAL